

Platvormitöö seadus¹

§ 1. Reguleerimisala ja eesmärk

Käesolevas seaduses sätestatakse õigused ja kohustused digitaalse tööplatvormi haldurile (edaspidi *platvormihaldur*) ning platvormitöö tegijale ja vahendajale eesmärgiga parandada platvormi kaudu tehtava töö tingimusi.

§ 2. Kohaldamisala

Eestis tehtavat platvormitööd korraldava platvormihalduri suhtes kohaldatakse käesolevat seadust olenemata platvormi asukohast ning platvormihalduri ja vahendaja või platvormitöö tegija vahelisele lepingule kohaldatavast õigusest.

§ 3. Platvormihaldur

Platvormihaldur käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik (edaspidi *isik*), kes osutab teenust, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- 1) seda osutatakse vähemalt osaliselt kaugteenusena elektrooniliste vahendite, nagu veebilehe või mobiilirakenduse kaudu;
- 2) seda osutatakse teenusesaaja taotlusel;
- 3) see sisaldab vajaliku ja olulise osana tasu eest tehtava töö korraldamist;
- 4) selle osutamisel kasutatakse automaatset seire- või otsustussüsteemi;
- 5) selle peamine eesmärk ei ole vara kasutamine, jagamine või väljaspool enda majandus- või kutsetegevust kaupade müük.

§ 4. Platvormitöö ja seotud isikud

(1) Platvormitöö käesoleva seaduse tähenduses on töö, mida korraldatakse platvormi kaudu ja mida isik teeb platvormihalduri või vahendajaga sõlmitud lepingulise suhte alusel, olenemata sellest, kas temal või vahendajal on lepinguline suhe teenusesaajaga.

(2) Platvormitöö tegija käesoleva seaduse tähenduses on platvormitööd tegev isik sõltumata sellest, millise lepingu alusel ta tööd teeb või millisena on pooled omavahelise suhte kindlaks määranud.

(3) Platvormitöötaja käesoleva seaduse tähenduses on töölepingu alusel platvormitööd tegev füüsiline isik.

(4) Vahendaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes selleks, et teha platvormitöö kättesaadavaks platvormil või platvormi kaudu:

- 1) loob lepingulise suhte platvormihalduri ja platvormitöö tegijaga või
- 2) on platvormihalduri ja platvormitöö tegija vahelises alltöövõtuahelas.

(5) Vahendajaks ei loeta juriidilist isikut, mille kaudu teeb platvormitööd üksnes selle asutanud või seda kontrolliv füüsiline isik.

(6) Platvormitöö tegijate esindaja käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) platvormitöötajate esindaja;
- 2) platvormitöö tegijaid esindav ametiühing ametiühingu seaduse tähenduses;

3) muu kirjalikult volitatud platvormitöö tegijate esindaja, kes esindab vähemalt viit platvormitöö tegijat.

(7) Platvormitöö tegija esindaja esindusõiguse olemasolu kinnitatakse nõudmise korral asjakohase tõendiga.

§ 5. Automaatsüsteemid

(1) Automaatne seiresüsteem käesoleva seaduse tähenduses on süsteem, mida kasutatakse platvormitöö tegija või töölesoojija töö tulemuse või tegevuse jälgimiseks, hindamiseks, kontrollimiseks või toetamiseks elektroonilise vahendi abil, kogudes muu hulgas isikuandmeid.

(2) Automaatne otsustussüsteem käesoleva seaduse tähenduses on süsteem, mida elektroonilise vahendi abil kasutatakse sellise otsuse tegemiseks või toetamiseks, mis mõjutab märkimisväärselt platvormitöö tegija töötingimusi ja lepingulist staatust. Eelkõige mõjutavad platvormitöö tegijat otsused, mis puudutavad töölevõtmist, juurdepääsu tööülesannetele, tööülesannete korraldust, töötasu, tööülesannete hinnastamist, ohutust, tervist, tööaega, juurdepääsu koolitusele ja edutamist või muud samaväärset meetet ning tema konto piiramist, peatamist või sulgemist.

§ 6. Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral

Kui platvormitööd tehakse vahendaja kaudu, vastutavad platvormihaldur ja vahendaja käesoleva seaduse §-des 9–15 ning 18 ja 19 sätestatud kohustuste täitmise eest solidaarselt võlaõigusseaduse kohaselt.

§ 7. Töösuhte tuvastamine

Töösuhte tuvastamisel võetakse arvesse platvormitöö korraldamise juhtimise ja kontrolli ulatust, sealhulgas automaatse seiresüsteemi ja automaatse otsustussüsteemi (edaspidi koos ka *automaatsüsteem*) kasutamist ja ulatust platvormitöö korraldamisel.

§ 8. Töösuhte eeldus platvormitöös

(1) Platvormitööle kohaldatakse töölepingu seaduse §-s 1 sätestatud, sealhulgas eeldust töölepingu olemasolu kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeldus loetakse ümber lükatuks, kui platvormihaldur või vahendaja tõendab, et tema ja platvormitöö tegija vahel ei ole töösuhet töölepingu seaduse tähenduses.

§ 9. Isikuandmete töötlemise piirangud

(1) Platvormihaldur ei või automaatsüsteemi abil:

- 1) töödelda platvormitöö tegija emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevaid isikuandmeid;
- 2) töödelda platvormitöö tegija eravestlusest pärit isikuandmeid ning teabevahetust teiste platvormitöö tegijate ja platvormitöö tegijate esindajaga;
- 3) koguda isikuandmeid ajal, kui platvormitöö tegija ei paku ega tee platvormitööd;
- 4) töödelda isikuandmeid eesmärgiga prognoosida platvormitöö tegija Euroopa Liidu põhiõiguste hartas nimetatud põhiõiguste, sealhulgas ühinemisvabaduse,

kollektiivläbirääkimiste ja kollektiivse tegutsemise õiguse või teavitamise ja konsulteerimise õiguse kasutamist;

5) töödelda isikuandmeid eesmärgiga järelada platvormitöö tegija rassi, etnilist päritolu, rändestaatust, poliitilisi vaateid, usulisi või maailmavaatelisi veendumusi, puuet, tervises seisundit, emotsionaalset või psühholoogilist seisundit, ametiühingusse kuulumist, seksuaalelu või seksuaalset sättumust;

6) töödelda platvormitöö tegija biomeetrilisi andmeid tema identifitseerimise eesmärgil, võrreldes kõnealuseid andmeid teiste füüsiliste isikute biomeetriliste andmetega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 kohaldatakse ka lepingueelsel läbirääkimisel või lepingu sõlmimist muul viisil ette valmistades.

(3) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka juhul, kui platvormihaldur kasutab käesoleva seaduse § 5 lõigetes 1 ja 2 nimetatata automaatsüsteemi, mis teeb või toetab otsuseid, mis mõjutavad platvormitöö tegijat ükskõik mil viisil.

§ 10. Andmekaitsealane mõjuhinnang

(1) Platvormihaldur koostab automaatsüsteemi kasutamise korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) artiklis 35 sätestatud andmekaitsealase mõjuhinnangu, milles hinnatakse ka vastavust käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud isikuandmete töötlemise piirangutele.

(2) Platvormihaldur küsib mõjuhinnangu koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohta ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajale. Esindaja puudumise korral tehakse mõjuhinnangu tulemused kättesaadavaks platvormitöö tegijatele.

§ 11. Automaatsüsteemi kasutamisest teavitamine

(1) Platvormihaldur esitab platvormitöö tegijatele ja nende esindajale käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud teabe kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis arusaadaval ja hõlpsasti kättesaadaval kujul lõigetes 5–7 nimetatud juhtudel.

(2) Automaatse seiresüsteemi kasutamise korral esitab platvormihaldur järgmise teabe:

- 1) asjaolu, et sellist süsteemi kasutatakse või see võetakse kasutusele;
- 2) süsteemi kontrollitavate, seiravate või hinnatavate andmete ja tegevuste kategooriad ning teenusesaajate hinnangud;
- 3) seire eesmärk ja viis, kuidas süsteem seiret teeb;
- 4) süsteemis töödeldavate isikuandmete vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad, sealhulgas kontsernisisised vastuvõtjad.

(3) Automaatse otsustussüsteemi kasutamise korral esitab platvormihaldur järgmise teabe:

- 1) asjaolu, et sellist süsteemi kasutatakse või see võetakse kasutusele;
- 2) süsteemi tehtavate või toetatavate otsuste kategooriad;
- 3) andmete kategooriad ja peamised parameetrid, mida süsteemis arvesse võetakse, ning peamiste parameetrite suhteline tähtsus automaatotsuste tegemisel, sealhulgas viis, kuidas platvormitöö tegija isikuandmed või käitumine otsuseid mõjutavad;
- 4) alused, mille põhjal otsustatakse platvormitöö tegija konto piiramine, peatamine või sulgemine, tasu maksmisest keeldumine või lepinguline staatus või tehakse muu samaväärne või kahjuliku mõjuga otsus.

(4) Kui platvormihaldur kasutab käesoleva seaduse § 5 lõigetes 1 ja 2 nimetatata automaatsüsteemi, esitab ta teabe kõigi otsuste kategooriate kohta, mida teeb või toetab automaatsüsteem ning mis mõjutavad platvormitöö tegijaid ükskõik mil viisil.

(5) Platvormihaldur esitab käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud kokkuvõtliku teabe platvormitöö tegijale üksnes tema töötingimusi otseselt mõjutava automaatsüsteemi ja selle omaduste kohta:

- 1) hiljemalt esimesel tööpäeval;
- 2) enne platvormitöö tingimusi, töökorraldust või tulemuste seiramist mõjutava muudatuse tegemist;
- 3) platvormitöö tegija nõudmise korral.

(6) Platvormihaldur esitab käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud üksikasjaliku teabe kõigi kasutatavate automaatsüsteemide ja nende omaduste kohta:

- 1) platvormitöö tegijale tema nõudmise korral;
- 2) platvormitöö tegijate esindajale enne süsteemi kasutuselevõttu, enne platvormitöö tingimusi, töökorraldust või tulemuste seiramist mõjutava muudatuse tegemist ja tema nõudmise korral;
- 3) Tööinspeksioonile või Andmekaitse Inspeksioonile nende nõudmise korral.

(7) Lepingueelsetel läbirääkimistel või lepingu sõlmimist muul viisil ette valmistades esitab platvormihaldur töölesoovijale enne värbamis- ja valikuprotsessi algust käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud kokkuvõtliku teabe üksnes selles protsessis kasutatava automaatsüsteemi kohta.

(8) Platvormitöö tegijal on õigus platvormitöö käigus automaatsüsteemis loodud isikuandmete ning arvamuste ja hinnangute ülekandmisele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artiklis 20 sätestatud korras. Ülekandmise hõlbustamiseks tagab platvormihaldur tasuta vahendid ja edastab platvormitöö tegija taotlusel andmed otse kolmandale isikule.

§ 12. Inimjärelevalve automaatsüsteemi üle

(1) Platvormihaldur tagab järjepideva inimjärelevalve mõju üle, mis automaatsüsteemi tehtaval või toetataval üksikotsusel on platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatudle korraldab platvormihaldur vähemalt kord iga kahe aasta jooksul platvormitöötajate esindajate osalusel automaatsüsteemi mõju hindamise.

(3) Platvormihaldur tagab käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohase inimjärelevalve tegijate ja mõju hindajate pädevuse, väljaõppe ja volitused, sealhulgas automaatotsuse tühistamiseks.

(4) Kui inimjärelevalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsüsteemi kasutamisel esineb tööl diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatsüsteemi tehtud või toetatud üksikotsusega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvormihaldur meetmed selliste olukordade vältimiseks, sealhulgas vajaduse korral muudab automaatsüsteemi või lõpetab selle kasutamise.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hindamise tulemused edastatakse platvormitöö tegijate esindajale ning nõudmise korral ka platvormitöö tegijatele, Tööinspeksioonile ja Andmekaitse Inspeksioonile.

(6) Otsuse platvormitöö tegija lepingulise suhte või konto peatamise, sulgemise või kontole piirangu kehtestamise kohta ja muu samaväärse kahjuliku mõjuga otsuse teeb inimene ning selle tegemine üksnes automaatsüsteemiga on keelatud.

§ 13. Automaatotsuse selgitamine, läbivaatamine ja parandamine inimese poolt

(1) Platvormitöö tegija nõudmise korral esitab platvormihaldur selgituse automaatsüsteemi tehtud või toetatud otsuse kohta. Selgitus esitatakse suuliselt või platvormitöö tegija nõudmisel kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis viivitamata, selgel ja arusaadaval viisil. Platvormihaldur tagab, et platvormitöö tegijal on võimalus võtta automaatotsuse tegemist mõjutanud faktide, asjaolude ja põhjuste selgitamiseks ühendust pädeva, väljaõppinud ja vajalike volitustega kontaktisikuga.

(2) Platvormihaldur esitab platvormitöö tegijale viivitamata, kuid hiljemalt otsuse jõustumise kuupäeval kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis põhjenduse kõigi automaatsüsteemi tehtud või toetatud järgmiste otsuste kohta:

- 1) otsus platvormitöö tegija konto piiramise, peatamise või sulgemise kohta;
- 2) otsus tehtud platvormitöö eest tasu maksmisest keeldumise kohta;
- 3) otsus platvormitöö tegija lepingulise staatuse kohta;
- 4) muu käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud otsustega samaväärset kahjulikku mõju avaldav otsus või otsus, mis mõjutab töösuhte või muu lepingulise suhte olulisi aspekte.

(3) Platvormitöö tegijal ja platvormitöö tegijate esindajal on õigus käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsus vaidlustada ning taotleda selle läbivaatamist inimese poolt. Platvormihaldur vastab taotlusele 14 kalendripäeva jooksul taotluse saamisest arvates kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ning esitab vastuses täpsed ja asjakohased põhjendused.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatsüsteemi tehtud või toetatud otsus rikub platvormitöö tegija õigusi, parandab platvormihaldur otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval alates rikkumise tuvastamisest. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvormihaldur tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, sealhulgas vajaduse korral muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.

(5) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata platvormitöö tegijatele, kes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks (ELT L 186, 11.07.2019, lk 57–79), artikli 2 punktis 1 määratletud ärikasutaja.

§ 14. Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus

(1) Platvormihaldur rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks, sealhulgas:

- 1) hindab töökeskkonna riskianalüüsi koostamisel automaatsüsteemi kasutamisega kaasnevaid riske platvormitöötaja tervisele ja ohutusele ning riskide vähendamiseks rakendatavate abinõude asjakohasust;
- 2) võtab kasutusele asjakohased abinõud automaatsüsteemiga seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks;
- 3) ei kasuta automaatsüsteemi viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse või füüsilise või vaimse tervise;
- 4) tagab töötervishoiu ja -ohutuse nõuete rikkumisest teavitamise kanali.

(2) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka juhul, kui platvormihaldur kasutab käesoleva seaduse § 5 lõigetes 1 ja 2 nimetatata automaatsüsteemi, mis teeb või toetab otsuseid, mis mõjutavad platvormitöötajaid ükskõik mil viisil.

§ 15. Informeerimine ja konsulteerimine automaatsüsteemi kasutuselevõtu ja muutmise korral

(1) Enne automaatsüsteemi kasutuselevõttu või selle olulist muutmist informeerib platvormihaldur platvormitöötajate esindajat või selle puudumise korral platvormitöötajaid ja konsulteerib nendega töötajate usaldusisiku seaduse 5. peatükis sätestatud korras.

(2) Kui platvormitöötajate esindajad või platvormitöötajad kasutavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul töötajate usaldusisiku seaduse § 21 lõikes 5 sätestatud eksperdi kaasamise õigust, eksperdi kaasamine on vajalik teavitamise ja konsulteerimise objektiks oleva küsimuse uurimiseks ja arvamuse koostamiseks ning platvormihalduril on Eestis rohkem kui 250 töötajat, kannab platvormihaldur eksperdi kaasamisega seotud mõistlikud kulud kuni kolmel korral kalendriaasta jooksul.

§ 16. Teabe kättesaadavaks tegemine ja esitamine

(1) Platvormihaldur teeb Tööinspeksioonile ja platvormitöö tegijate esindajale kättesaadavaks järgmise teabe:

- 1) platvormitöö tegijate arv eraldi lepinguliigi ja töötatud tundide arvu järgi;
- 2) platvormihalduri lepinguliste suhete üldtingimused;
- 3) loetelu vahendajatest, kellega platvormihalduril on lepinguline suhe.

(2) Platvormihaldur ajakohastab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud teavet iga kalendriaasta teise ja neljanda kvartali lõpuks. Kui platvormihaldur on Euroopa Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41) tähenduses mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja, ajakohastab ta nimetatud teavet iga kalendriaasta neljanda kvartali lõpuks. Platvormihaldur ajakohastab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teavet iga kord, kui tingimusi muudetakse.

(3) Tööinspeksioonil ja platvormitöö tegijate esindajal on õigus nõuda platvormihaldurilt järgmist teavet:

- 1) korrapäraselt töötavate platvormitöö tegijate arv nende platvormil töötamise kestuse järgi;
- 2) korrapäraselt töötavate platvormitöö tegijate nädala keskmine töötundide arv ühe platvormitöö tegija kohta;
- 3) korrapäraselt töötavate platvormitöö tegijate keskmine sissetulek.

(4) Tööinspeksioonil ja platvormitöö tegijate esindajatel on õigus küsida platvormihaldurilt lisaselgitusi ja üksikasju esitatud teabe kohta ning platvormihaldur on kohustatud viivitamata esitama põhjendatud vastuse.

§ 17. Ärisaladuse kaitse

Kui isikule avaldatakse käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks ärisaladust ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse tähenduses, võib ta seda kasutada käesolevast seadusest tulenevate õiguste teostamiseks või kohustuste täitmiseks, samuti ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse § 5 lõikes 6 nimetatud juhtudel.

Teavet saab käsitleda ärisaladusena üksnes juhul, kui isikut on selgelt teavitatud, et tegemist on ärisaladusega. Kui isik ei nõustu teabe ärisaladusena käsitlemisega, tuleb talle selle ärisaladusena käsitlemist põhjendada.

§ 18. Platvormitöö tegijate suhtluskanal

(1) Platvormihaldur tagab platvormitöö tegijatele võimaluse suhelda üksteise ja enda esindajaga turvaliselt ja konfidentsiaalselt platvormihalduri digitaristu või muu samalaadse vahendi kaudu ning teavitab platvormitöö tegijat sellest vahendist hiljemalt esimesel tööpäeval. Sealjuures võib vajaduse korral neile kättesaadavaks teha teiste platvormitöö tegijate ja esindaja kontaktandmed. Platvormitöö tegijate ja nende esindaja kontaktandmed tehakse kättesaadavaks ainult isiku eelneval kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avaldatud nõusolekul.

(2) Platvormihaldur ei tohi käesolevas paragrahvis nimetatud suhtlusele ligi pääseda ega seda jälgida.

§ 19. Kaitse ebasoodsa kohtlemise eest ja lepingu ülesütlemise korral

(1) Platvormihaldur ei tohi platvormitöö tegijat ega platvormitöö tegijate esindajat kohelda ebasoodsalt või rakendada nende suhtes ebasoodsate tagajärgedega meetmeid seetõttu, et nad tuginevad platvormitöö tegijate õigustele, juhivad tähelepanu oma õiguste rikkumisele või toetavad teist platvormitöö tegijat tema õiguste kaitsel.

(2) Platvormihaldur ei tohi platvormitöö tegijaga sõlmitud lepingut üles öelda, kohaldada tema suhtes muid samaväärse mõjuga meetmeid ega neid ette valmistada põhjusel, et platvormitöö tegija on kasutanud käesolevas seaduses sätestatud õigusi.

(3) Kui platvormitöö tegija leiab, et temaga on leping üles öeldud või kohaldatud muud samaväärse mõjuga meetet põhjusel, et ta kasutas käesolevas seaduses sätestatud õigusi, võib ta nõuda platvormihaldurilt selle kohta põhjendust. Platvormihaldur esitab põhjenduse viivitamata kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(4) Kui platvormitöö tegija esitab kohtule või töövaidluskomisjonile asjaolud, mis võimaldavad eeldada, et platvormitöö tegijaga öeldi leping üles või kohaldati muud samaväärse mõjuga meetet põhjusel, et ta kasutas käesolevas seaduses sätestatud õigusi, loetakse, et leping öeldi üles või meetet kohaldati eelnimetatud põhjusel, kui platvormihaldur ei tõenda vastupidist.

(5) Platvormihaldur ei tohi käesoleva seaduse § 12 lõigetes 1 ja 2 nimetatud ülesannete täitja lepingut üles öelda ega teda muul viisil ebasoodsalt kohelda tema ülesannete täitmise tõttu.

§ 20. Riiklik järelevalve

(1) Käesoleva seaduse §-s 14, § 15 lõikes 1 ja §-s 16 sätestatud nõuete täitmise üle töösuhtes teeb riiklikku järelevalvet Tööinspeksioon.

(2) Tööinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemisel kasutada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

(3) Käesoleva seaduse §-des 9–13 sätestatud isikuandmete töötlemise nõuete täitmise üle teeb järelevalvet Andmekaitse Inspeksioon isikuandmete kaitse seaduse 5. peatükis ja §-s 73 sätestatud korras.

§ 21. Koostöö ja andmevahetus järelevalve tegemisel

(1) Tööinspeksioon ja Andmekaitse Inspeksioon teevad omavahel koostööd, vahetades kas taotluse alusel või omal algatusel asjakohast teavet, sealhulgas menetluse käigus saadud teavet, isikuandmeid ja eriliiki isikuandmeid, mis on vajalikud käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel edastatavate isikuandmete vastutav töötleja on teavet saav asutus alates andmete kättesaamisest. Andmeid edastav asutus tagab edastatavate andmete õigsuse.

(3) Käesoleva paragrahvi alusel saadud isikuandmete säilitamisel lähtutakse teavet saava asutuse suhtes kohaldatavatest õigusaktidest ja kehtestatud dokumentide säilitamise korrast.

§ 22. Isikuandmete töötlemise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 9–13 sätestatud isikuandmete töötlemise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni neli protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

§ 23. Automaatsüsteemi kasutamisel töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktis 2 sätestatud riskide vältimise või vähendamise abinõude rakendamata jätmise eest või sama lõike punktis 3 sätestatud keelu rikkumise eest kasutada automaatsüsteemi viisil, mis seab ohtu platvormitöötaja ohutuse, füüsilise või vaimse tervise, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 24. Informeerimise ja konsulteerimise kohustuse täitmata jätmine

(1) Käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud informeerimise ja konsulteerimise kohustuse täitmata jätmise eest enne automaatsüsteemi kasutuselevõttu või selle olulist muutmist – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 25. Teabe esitamise kohustuse täitmata jätmine

(1) Käesoleva seaduse §-s 16 sätestatud teabe esitamise kohustuse täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 26. Juriidilise isiku käive

(1) Käesoleva seaduse § 22 lõikes 2 nimetatud juriidilise isiku aastane ülemaailmne kogukäive on tema ülemaailmne netokäive rahatrahvi määramise otsuse tegemisele eelneval majandusaastal vastavalt õigusaktis sätestatud korras kinnitatud raamatupidamise aastaaruandele. Netokäibena käsitatakse kaupade müügist ja teenuste osutamisest saadud tulu, millest on maha arvatud müügisoodustused, käibemaks ja muud käibega otseselt seotud maksud.

(2) Kui juriidiline isik on emaettevõtja või sellise emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid, käsitatakse aastase ülemaailmse kogukäibena tema ülemaailmset netokäivet rahatrahvi määramise otsuse tegemisele eelneval majandusaastal vastavalt konsolideeritud majandusaasta aruandele, mille on õigusaktis sätestatud korras heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhtimisorgan.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud aruande puudumise korral määratakse aastane ülemaailmne kogukäive muu dokumendi alusel, mis võimaldab kindlaks teha ettevõtja ülemaailmse netokäibe rahatrahvi määramise otsuse tegemisele eelneval majandusaastal.

§ 27. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

(2) Käesoleva seaduse §-des 23–25 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Tööinspeksioon.

§ 28. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 2. detsembril.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L, 2024/2831, 11.11.2024).

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 14. septembril 2026. a nr 2-6/26-01639

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik